

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยนำเอาแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) เป็นแนวทางในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยในตัวบุคคล ได้แก่ เพศและอายุ และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สถานภาพสมรสของ บิดามารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การพักอาศัย สถานที่ พักอาศัย สภาพแวดล้อมที่พักอาศัย สถาบันทางสังคม สิ่งพิมพ์และสื่อกระตุ้น

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ นักเรียน นักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ทั้งเพศชายและ เพศหญิง ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 (ปวช. 2) สังกัดกรมพลศึกษา กรมอาชีวศึกษา กรมศิลปากรและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวนประมาณ 5,149 คน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 464 คน และใช้ วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีทั้งหมด 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1) เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว มีจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ เพศและอายุ ตอนที่ 2) เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ จำนวน 12 ข้อ ตอนที่ 3) เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศจำนวน 22 ข้อ แบบสอบถามได้ ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความตรงตามวัตถุประสงค์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน จากนั้นนำไปทดลองใช้กับ นักศึกษาระดับอาชีวศึกษาชั้น ปวช. 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 45 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความชัดเจนในเนื้อหา และมีความเหมาะสมทาง ภาษา จากนั้นนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 464 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการ แจกแบบสอบถาม และขอรับคืนด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ มีบางส่วนที่ขอให้อาจารย์แนะแนว ประจำสถานศึกษาเป็นผู้เก็บคืนให้ โดยได้รับแบบสอบถามคืน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของ แบบสอบถามที่แจกไป ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยหาค่า ความถี่ ร้อยละ และหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Chi-Square

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย สรุปแยกผลเป็น 3 ประเด็นใหญ่ ๆ คือ 1) ปัจจัยในตัวบุคคล 2) พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ 3) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

1. ปัจจัยในตัวบุคคล ได้แก่ เพศและอายุ

ด้านเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 464 คน เป็นเพศชาย 282 คน คิดเป็นร้อยละ 60.78 เพศหญิง 182 คน คิดเป็นร้อยละ 39.22

ด้านอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 464 คน อยู่ในช่วงอายุ 15 – 16 ปี 142 คน คิดเป็นร้อยละ 30.60 อยู่ในช่วงอายุ 17 - 18 ปี 322 คน คิดเป็นร้อยละ 69.40

2. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ส่วนใหญ่เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว ร้อยละ 54.53 เป็นชายร้อยละ 34.70 เพศหญิงร้อยละ 19.83 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในช่วงอายุ 15 - 16 ปี เคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 49.30 อยู่ในช่วงอายุ 17 - 18 ปี ร้อยละ 56.83 การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเมื่ออายุประมาณ 14 - 15 ปี ร้อยละ 45.45 รองลงมาคือเมื่ออายุประมาณ 16 - 17 ปี ร้อยละ 43.87 บุคคลในกลุ่มตัวอย่าง มีเพศสัมพันธ์ด้วยครั้งแรก ส่วนใหญ่เป็นคนรัก ร้อยละ 56.13 รองลงมาคือ เพื่อนในสถาบันเดียวกัน ร้อยละ 15.81 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน ร้อยละ 53.36 รองลงมาคือเคย ร้อยละ 46.64 การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บางครั้งร้อยละ 40.68 รองลงมาคือใช้ทุกครั้งร้อยละ 33.91 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีประสบการณ์เคยมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก ร้อยละ 92.09 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ใช้ถุงยางอนามัยเลย เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน ร้อยละ 39.48 รองลงมาใช้บางครั้ง ร้อยละ 29.18 จำนวนคู่นอนในช่วงสามเดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวน 1 คน ร้อยละ 56.12 รองลงมาคือไม่มีคู่นอน ร้อยละ 33.60 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ใช้ถุงยางอนามัยเป็นบางครั้ง เมื่อมีเพศสัมพันธ์ ในช่วงสามเดือนที่ผ่านมา ร้อยละ 42.27 รองลงมาคือ ไม่ใช้เลย ร้อยละ 32.73

บุคคลในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ด้วยบ่อยครั้งที่สุดคือคนรัก ร้อยละ 79.45 รองลงมาคือเพื่อนต่างสถาบัน ร้อยละ 6.32 การดื่มของมึนเมาก่อนการมีเพศสัมพันธ์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ดื่ม ร้อยละ 54.15 รองลงมาคือดื่มบางครั้ง ร้อยละ 42.68 การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อดื่มของมึนเมาก่อนการมีเพศสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้บางครั้ง ร้อยละ 48.28 รองลงมาคือไม่ใช้เลย ร้อยละ 26.72

3. ปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยในด้านสิ่งแวดล้อมพบว่า สถานภาพสมรสของบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน ร้อยละ 68.10 รองลงมาคือ หย่าร้าง ร้อยละ 11.42 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า สถานภาพสมรสของบิดามารดา ไม่มีผลต่อตน ในเรื่องเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 84.49 ความสัมพันธ์ในครอบครัว ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นแบบรักใคร่กันดี ร้อยละ 61.20 รองลงมาคือ ขัดแย้งทะเลาะกันบางครั้ง ร้อยละ 35.34 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าความสัมพันธ์ในครอบครัว ไม่มีผลต่อตนในเรื่องเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 72.41 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่า ครอบครัวมีรายได้ ประมาณเดือนละ 3,501 - 5,500 บาท ร้อยละ 18.97 รองลงมาคือ ประมาณเดือนละ 1,500 - 3,500 บาท ร้อยละ 18.75 ส่วนใหญ่เห็นว่า ค่าใช้จ่ายภายในครอบครัวต่อเดือนมีความพอเพียง ร้อยละ 50.86 รองลงมาคือไม่พอเพียง ร้อยละ 18.97 ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือนประมาณ 1,500 - 3,500 บาท ร้อยละ 82.33 รองลงมาคือ 3,501 - 5,500 บาท ร้อยละ 14.22 ส่วนใหญ่เห็นว่า ฐานะทางเศรษฐกิจ ไม่มีผลต่อตนในเรื่องเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 84.70 การพักอาศัย ส่วนใหญ่พักอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 47.84 รองลงมาอยู่กับเพื่อน ร้อยละ 16.81 สถานที่พักอาศัยในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่บ้านพักส่วนตัว ร้อยละ 54.96 รองลงมาอยู่หอพัก ร้อยละ 28.02 สภาพแวดล้อมบริเวณที่พักอาศัยส่วนใหญ่อยู่ในสภาพที่ดี ร้อยละ 81.25 รองลงมาอยู่ใกล้แหล่งบันเทิง ร้อยละ 13.58 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เคยมีประสบการณ์ในการเที่ยวสถานที่บันเทิง ร้อยละ 73.50 และส่วนใหญ่เห็นว่าการเข้าไปในสถานเริงรมย์มีส่วนกระตุ้นให้เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 59.06 เพื่อนเป็นบุคคลที่ชักชวนให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เที่ยวสถานบันเทิง ร้อยละ 74.35 รองลงมาคือ ไปเองและคนรู้จักชักชวนไป ร้อยละ 13.58 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า เพื่อนมีผลต่อการตัดสินใจไปเที่ยวสถานบันเทิง ร้อยละ 67.03 และรองลงมาเห็นว่า คนรักมีผลต่อการตัดสินใจไปเที่ยวสถานบันเทิง ร้อยละ 50.65

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า การเข้าไปในสถานบันเทิงเริงรมย์ชนิด เซค คับ บาร์ คานท์ มีส่วนกระตุ้น ให้เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศสัมพันธ์มากที่สุด ร้อยละ 43.96 รองลงมาคือ สถานบริการทางเพศ ร้อยละ 15.09 เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะปรึกษากับเพื่อน ร้อยละ 54.10 รองลงมาไม่ปรึกษาใครเลย ร้อยละ 12.29 ส่วนใหญ่เคยเห็นหรืออ่านสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ร้อยละ 85.99 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่าสิ่งตีพิมพ์หรือสื่อต่าง ๆ มีส่วนกระตุ้นความรู้สึกทางเพศ ร้อยละ 96.34 และส่วนใหญ่เห็นว่าสิ่งพิมพ์หรือสื่อชนิดวีซีดี มีส่วนกระตุ้นความรู้สึกทางเพศได้มากที่สุด ร้อยละ 57.27 รองลงมาคือ หนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นที่สอดแทรกเรื่องราวและภาพลามก ร้อยละ 13.43

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของ นักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในอำเภอเมืองเชียงใหม่

ในการอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งอภิปรายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศออกเป็นประเด็น ต่างๆ คือ ปัจจัยในตัวบุคคล ได้แก่ เพศและอายุ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ได้แก่ ประสบการณ์ ในการเคยมีเพศสัมพันธ์ อายุเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก การมีคู่นอนจำนวนมาก การดื่มของมึนเมา ก่อนมีเพศสัมพันธ์ และการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนโดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ สถานะทางสังคม สิ่งพิมพ์และสื่อกระตุ้น และกลุ่มเพื่อน

ประสบการณ์ในการเคยมีเพศสัมพันธ์

ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 54.53 เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว ใน จำนวนนี้ เคยมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก ร้อยละ 92.09 และเคยมีกับเพื่อน ร้อยละ 46.65 เมื่อทดสอบ หาความสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 17 – 18 ปี เพศและประสบการณ์ในการเคยมี เพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับการรายงาน ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ(2545) ที่กล่าวว่า จากการศึกษาของกรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวง สาธารณสุข ที่ศึกษาเจตคติและแนวโน้มพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนไทยอายุ 15-25 ปี พบว่า วัยรุ่นไทย ร้อยละ 10 – 30 เปอร์เซ็นต์ เคยมีเพศสัมพันธ์ นอกจากนั้นยังรายงานว่า การศึกษาของ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้วในการสำรวจและเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ในกลุ่มนักเรียนชายมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปี พบว่า นักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคนรัก และ กับเพื่อนสนิท ร้อยละ 65.79 นอกจากนี้ ปวีณา สายสูง(2539) ได้ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดน่าน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 33.4 เคยมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งการเคยมีประสบการณ์ทางเพศ ถือว่าเป็นพฤติกรรมเสี่ยงอย่างหนึ่ง ที่อาจก่อให้เกิดโรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์และนำไปสู่การติดเชื้อโรคเอดส์ตามมา

ข้อค้นพบที่น่าสนใจ จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยมีเพศสัมพันธ์ มากกว่าไม่เคย ในกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 15 – 16 ปี เพศหญิงส่วนใหญ่ เคยมีเพศสัมพันธ์ มากกว่าไม่เคย เป็นไปได้ว่าในสภาพสังคมปัจจุบัน สถานการณ์และสิ่งแวดล้อมต่างๆ เอื้อให้วัยรุ่น มีโอกาสเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศสัมพันธ์มากขึ้น เช่น ปริมาณการเพิ่มขึ้นของสถานบันเทิง ที่มีอยู่ หลายรูปแบบรวมทั้งการได้รับอิทธิพลจากสื่อต่างๆ ที่ช่วยกระตุ้นให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มากขึ้นๆ

อายุเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

ผลจากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ ตั้งแต่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น (13 – 15 ปี) ร้อยละ 49.01 โดยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุต่ำกว่า 13 ปี ร้อยละ 3.56 เมื่ออายุ 14-15 ปี ร้อยละ 45.45 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรัก ร้อยละ 56.13 รองลงมาคือ กับเพื่อนในสถาบันเดียวกัน ร้อยละ 15.81 เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างรวมทุกช่วงอายุ เพศและอายุเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ ระหว่างเพศกับบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ด้วยครั้งแรก พบว่า กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 15 – 16 ปี เพศกับบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ด้วยครั้งแรก มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 17 – 18 ปี เพศกับบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ด้วยครั้งแรก มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การมีเพศสัมพันธ์เร็วตั้งแต่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น

การมีเพศสัมพันธ์เร็วตั้งแต่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น ถือว่า เป็นปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศประการหนึ่ง (Zimmerman & S, Santelli, 1998 อ้างใน จันทร์แรม ทองศิริ, 2539) เนื่องจากเมื่อเริ่มเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นพัฒนาการทางร่างกายจะเจริญเข้าสู่ลักษณะเฉพาะเพศขั้นที่สอง และมีผลต่อพัฒนาการทางอารมณ์และสังคม ส่งผลให้เกิดความรู้สึกกินคิดเกี่ยวกับเรื่องเพศตรงข้าม หรือความต้องการทางเพศที่ขาดการยับยั้งใจ อันเป็นผลให้เกิดแรงผลักดันหรือแรงขับทางเพศ มีความอยากรู้ อยากเห็นเกี่ยวกับเรื่องเพศสูง ประกอบกับสภาพสังคมในปัจจุบันเปิดโอกาสให้วัยรุ่นหญิงชายมีการคบกันอย่างเปิดเผย การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรจึงเพิ่มมากขึ้น และเสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อเพศสัมพันธ์ เนื่องจากวัยรุ่นขาดความรู้ในการป้องกันโรค (พรรณพิไล ศรีอาภรณ์, 2537)

สำหรับในประเทศไทย จากการศึกษาในวัยรุ่นไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุในช่วง 15-24 ปี วัยรุ่นชาย เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก เมื่ออายุเฉลี่ย 16.6 ปี วัยรุ่นหญิงเฉลี่ย 17.6 ปี (WHO, 1997 อ้างใน แพงเพชร เพชรวิชัย, 2543) และจากการศึกษาของ สุพักตร์ วาณิชเสณี และขจิต ชูปัญญา (2533) พบว่า อายุของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก คือ 9-18 ปี และการศึกษาของ วิจิตร ศรีสุพรรณและคณะ (2533) พบว่า ร้อยละ 32.4 ของกลุ่มตัวอย่างเคยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก อายุระหว่าง 15 - 19 ปี นอกจากนี้การศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ผลการศึกษาลักษณะคล้ายกัน กล่าวคือ วัยรุ่นไทยเริ่มมีประสบการณ์ทางเพศ ในช่วงอายุประมาณ 10 - 21 ปี โดยพบในวัยรุ่นชาย มากกว่าวัยรุ่นหญิง (กิตติวุฒิ เทวาดีเทพ และคณะ, 2535; กฤตยา อาชวนิจกุล และวรารักษ์ แซ่มสนิท, 2537; ปวีณา สายสูง, 2541)

สำหรับบุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยในครั้งแรกนั้น พบว่า มีทั้งคูรักและเพื่อนที่เป็นคูนอนชั่วคราว หรือหญิงบริการทางเพศ เป็นต้น (กฤตยา อาชวนิจกุล และ วราภรณ์ แซ่มสนิท, 2537) แต่มีประเด็นที่สังเกตได้จากงานวิจัยในปัจจุบัน พบว่า วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่เปลี่ยนแปลงไป โดยจะมีเพศสัมพันธ์ กับหญิงบริการทางเพศน้อยลง เมื่อเทียบกับการศึกษาในอดีตที่ผ่านมา กล่าวคือ ร้อยละ 22 - 97 ของวัยรุ่นชาย ในช่วง พ.ศ. 2526 - 2535 มีประวัติเที่ยวหญิงบริการทางเพศ (ชลอศรี แดงเปี่ยมและประยงค์ ลิ้มตระกูล, 2526 ; ทวีศักดิ์ นพเกษร และคณะ, 2534) ในขณะที่ช่วงปี พ.ศ. 2537 - 2539 มีเพียงร้อยละ 10 - 29 เท่านั้น ที่มีประวัติเที่ยวหญิงบริการทางเพศ ซึ่งสาเหตุที่วัยรุ่นมีการเที่ยวหญิงบริการทางเพศน้อยลง เพราะมีความกลัวต่อโรคเอดส์และหันมา มีเพศสัมพันธ์กับคูรักแทน (กฤตยา อาชวนิจกุล และ วราภรณ์ แซ่มสนิท, 2537 ; จันทรแรมทองศิริ, 2539) มีข้อสังเกตจากการที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนและกับคนรัก โดยมีการใช้ถุงยางอนามัยเป็นบางครั้งและไม่ใช้ถุงยางอนามัยเลยนั้น อาจเนื่องมาจากการวัยรุ่นมองว่า การใช้ถุงยางอนามัยไม่เหมาะสมในความสัมพันธ์ที่อยู่บนพื้นฐานของความรัก และเพราะรู้สึกไม่ไว้วางใจกัน

การมีคูนอนจำนวนมาก

การมีคูนอนจำนวนมาก หรือการมีคูนอนมากกว่า 1 คน จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 10.28 มีจำนวนคูนอนมากกว่า 2 คน โดยมีคูนอน 2-4 คน ร้อยละ 7.91 และมีคูนอน 5 คนหรือมากกว่า ร้อยละ 2.37 เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ พบว่า เพศกับการมีจำนวนคูนอน ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ การมีคูนอนจำนวนมาก ได้รับการพิจารณาว่าเป็นพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอีกพฤติกรรมหนึ่ง ที่กำลังเป็นปัญหาในกลุ่มวัยรุ่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างปี ค.ศ. 1990 - 1993 ได้มีการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น พบว่า มีแนวโน้มจะมีคูนอนจำนวน 4 คนหรือมากกว่า 4 คน ภายในระยะเวลา 3 เดือน และในปี ค.ศ. 1994 พบว่า วัยรุ่นหญิงอายุ 15 - 17 ปี ร้อยละ 26 มีคูนอน 3 - 5 คน ส่วนวัยรุ่นชาย อายุ 18 - 19 ปี ร้อยละ 20 มีคูนอนจำนวน 3 - 5 คน หรือ 6 - 10 คน และยังพบอีกว่าวัยรุ่นชายหญิงที่มีคูนอนจำนวนมากมีภาวะเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ร้อยละ 10 นอกจากนั้นยังมีรายงานว่าในผู้ที่ติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ส่วนมากจะมีอายุต่ำกว่า 25 ปี และที่สำคัญคือในกลุ่มนี้จะมีคูนอนมากกว่า 1 คนขึ้นไป (Javis, 1997 อ้างใน จันทรแรมทองศิริ, 2539) การศึกษาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในสหรัฐอเมริกาของ Moore, et. al., (2001) พบว่าการที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์เร็วกว่าปกติ เพราะมีปัญหาคับข้องใจเกิดขึ้นกับวัยรุ่น และมีการเพิ่มจำนวนมากขึ้นมาจากปัจจัยที่วัยรุ่นได้ทำความเสี่ยง ซึ่งเกิดจากปัจจัยสำคัญ 2 ประเด็น คือ การดื่มของมึนเมา และการใช้สารเสพติด เป็นการกระทำที่เสี่ยง และเพิ่มความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อันจะนำไปสู่โรคเอดส์ สำหรับในประเทศไทย จากการศึกษา กลุ่มวัยรุ่นในอำเภอเมืองน่าน พบว่า กลุ่มวัยรุ่นมีคูนอนมากกว่า 1

(เฉลี่ย 3.1 คน) คิดเป็นร้อยละ 32.6 (ปวีณา สายสูง, 2539) และการศึกษาถึงอัตราความชุกของการติดเชื้อเอชไอวี กามโรค การใช้สารเสพติด และพฤติกรรมเสี่ยงในกลุ่มวัยรุ่นหนุ่มสาวที่เป็นนักเรียน ในจังหวัดเชียงราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคู่นอนมากกว่า 1 คน โดยเฉลี่ย เพศชายมีจำนวน 4.6 คน เพศหญิงมีจำนวน 2.8 คน (สุกัญญา สายสร , กรีนสแวนและ คิลมาร์ค , 2543 อ้างใน นงลักษณ์ บุญยพุทธิ , 2544)

การดื่มของมึนเมาก่อนมีเพศสัมพันธ์

การดื่มของมึนเมาก่อนมีเพศสัมพันธ์ ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 36.37 มีการดื่มของมึนเมาก่อนมีเพศสัมพันธ์ เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ พบว่า ในกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 17 – 18 ปี เพศกับการดื่มของมึนเมาก่อนมีเพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ หรือของมึนเมาก่อนมีเพศสัมพันธ์ นั้น ถือว่าเป็นพฤติกรรมเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศเช่นกัน เนื่องจากแอลกอฮอล์ทำให้ขาดการยับยั้งชั่งใจ ขาดวิจารณญาณในการตัดสินใจ อาจทำให้วัยรุ่น ไม่มีการใช้ถุงยางอนามัย เมื่อมีเพศสัมพันธ์ได้ สอดคล้องกับการศึกษาของปวีณา สายสูง (2539) พบว่า กลุ่มตัวอย่างดื่มของมึนเมาก่อนมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 65.7 และจากการศึกษาการดื่มสุรา ของวัยรุ่นชาย พบว่า เป็นปัจจัยที่สามารถทำนายระดับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ได้ มากกว่าปัจจัยอื่น ๆ (อังสนา บุญธรรม , 2535) การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ ในกลุ่มนักศึกษาอาชีวศึกษาของวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า กลุ่มตัวอย่างกว่าร้อยละ 80 ดื่มสุราก่อนไปเที่ยวหาบริการทางเพศ ในจำนวนนี้มีเพียงร้อยละ 50 เท่านั้น ที่มีการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง (สุรศักดิ์ โค้วสุภัทร์ และคณะ , 2535) สำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพในกลุ่มวัยรุ่นหมู่บ้านแห่งหนึ่ง ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า วัยรุ่นจะมีการดื่มสุราทุกครั้ง ก่อนมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอน โดยที่ไม่มีการใช้ถุงยางอนามัย ซึ่งเมื่อวัยรุ่นดื่มสุราก็ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ (ชัยวัฒน์ ทศนพูนชัยและคณะ , 2539) การศึกษาวัยรุ่นในอำเภอเมืองน่าน พบว่าวัยรุ่นมีการดื่มสุราก่อนการมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 65.7 เป็นชายร้อยละ 66.7 หญิงร้อยละ 55.6 (ปวีณา สายสูง, 2539)

การมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนโดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย

จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ถุงยางอนามัยเป็นบางครั้งเท่านั้น เมื่อมีเพศสัมพันธ์ โดยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน จะใช้ถุงยางอนามัยเป็นบางครั้ง ร้อยละ 40.68 เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก ใช้ถุงยางอนามัยเป็นบางครั้ง ร้อยละ 39.48 เมื่อมีเพศสัมพันธ์ในช่วงสามเดือนที่ผ่านมา ใช้ถุงยางอนามัยเป็นบางครั้ง ร้อยละ 42.27 และเมื่อดื่มของมึนเมา ก่อนมีเพศสัมพันธ์ ใช้ถุงยางอนามัยเป็นบางครั้ง ร้อยละ 36.21 นอกจากนี้ยังพบอีกว่า กลุ่มตัวอย่างไม่ใช้ถุงยางอนามัยเลยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ดังนี้ ร้อยละ 32.73 ในช่วงสามเดือนที่ผ่านมา ร้อยละ

26.72 เมื่อดื่มของมึนเมา ร้อยละ 29.18 เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก และร้อยละ 20.34 เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์พบว่า ในกลุ่มตัวอย่างอายุระหว่าง 17 - 18 ปี การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน เพศกับการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ กับคนรัก พบว่า เพศกับการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อดื่มของมึนเมา ในกลุ่มตัวอย่าง ช่วงอายุ 17 - 18 ปี เพศกับการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับ การศึกษาพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการถ่ายทอดเชื้อเอชไอวีในชุมชนของชนิตา พลาบุเวช (2543) ที่พบว่า ผู้ติดเชื้อร้อยละ 40 ไม่เคยใช้ถุงยางอนามัยเลย และส่วนใหญ่ ไม่ใช่เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคนรักหรือคู่อุปการะ ร้อยละ 72 และร้อยละ 50 ไม่ใช่ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคนรู้จัก เด็กเที่ยว นักร้อง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาอื่น ๆ ดังนี้ ปวีณา สายสูง (2541) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างไม่ใช้ถุงยางอนามัยหลังการดื่มของมึนเมา ร้อยละ 31.9 และจากการศึกษาของ วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล (2537) พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันการศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศวัยรุ่นส่วนมากจะ ไม่มีการใช้ถุงยางอนามัย การศึกษาของจินตนา เหลืองสุวลย์ (2534) พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 83 ไม่มีการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการ ส่วนในกลุ่มที่ใช้ันั้นปรากฏว่ามีการใช้ถุงยางอนามัยไม่ถูกขั้นตอน นอกจากนี้ผลการศึกษาอื่น ๆ ก็ให้ผลการศึกษาที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เกินกว่าร้อยละ 50 ของกลุ่มตัวอย่างไม่มีการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ (ทวีศักดิ์ นพเกษร และคณะ, 2535 ; อภัสสร ไซยคุณา และวิไล บุญญประภา, 2535) และจากการศึกษาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในอำเภอเมืองน่านพบว่ากลุ่มวัยรุ่นเพียงร้อยละ 19.4 เท่านั้นที่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์ อีกกรณีหนึ่งคือเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหรือคู่รักจะพบว่าไม่มีการใช้ถุงยางอนามัย (จันทร์แรม ทองศิริ, 2539)

เมื่อพิจารณาการมีเพศสัมพันธ์กับคู่อุปการะ โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย ถือว่าเป็นพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ซึ่งอาจมีหลายสาเหตุ ดังการศึกษาของ วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล (2537) พบว่า เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคู่อุปการะนักศึกษาส่วนใหญ่จะไม่มีการใช้ถุงยางอนามัย เนื่องจากคิดว่าคู่อุปการะของตนไม่มีโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการศึกษาของ กฤตยา อาชวนิจกุล และวราภรณ์ แซ่มสนธิ (2537) พบว่า วัยรุ่นทั้งหญิงและชายมีแนวโน้มที่จะเริ่มมีเพศสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนด้วยกัน โดยวัยรุ่นชายเชื่อว่า การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหญิง แทนการไปเที่ยวหญิงบริการทางเพศ จะช่วยลดโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ อย่างไรก็ตามผลการศึกษาของ คณะผู้เชี่ยวชาญด้านประชากร (2538) ที่พบว่าวัยรุ่นมีการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศ

สูงกว่าร้อยละ 80 นั้น เป็นการศึกษาเปรียบเทียบกันในกลุ่มของวัยรุ่นด้วยกันเอง แต่จากผลการวิจัยที่ทำในสถานบริการทางเพศ โดยสอบถามหญิงบริการทางเพศถึงลักษณะของลูกค้าที่ปฏิเสธการใช้ถุงยางอนามัย กลับพบว่า วัยรุ่นเป็นกลุ่มที่มีการปฏิเสธการใช้ถุงยางอนามัยมากที่สุด เนื่องจากการใช้ถุงยางอนามัยทำให้ลดความรู้สึกพอใจทางเพศขณะมีเพศสัมพันธ์ (โยธิน แสงวงศ์และพิมลพรรณ อัครภักดิ์, 2533 อ้างใน พิมพัลย์ บุญมงคลและวันเพ็ญ มาอูน, 2541) ในขณะที่มีเพศสัมพันธ์กับคู่อรัก วัยรุ่นไม่มีการใช้ถุงยางอนามัยอาจ เนื่องมาจากการที่วัยรุ่นมองว่า การใช้ถุงยางอนามัยไม่เหมาะสมในความสัมพันธ์ที่อยู่บนพื้นฐานความรัก เพราะทำให้เกิดความไม่เชื่อใจกัน และขาดความใกล้ชิด หรือการที่วัยรุ่นหญิงถูกคาดหวังว่าต้องไม่รู้จักเรื่องเพศ การที่เพศหญิงจะเป็นผู้เอ่ยถึงการใช้ถุงยางอนามัยเป็นสิ่งที่ยากลำบาก ประการสำคัญคือ การขาดการพูดคุยกัน ระหว่างวัยรุ่นหญิงชายในเรื่องการคุมกำเนิดและการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์

จะเห็นได้ว่าการรณรงค์ให้ใช้ถุงยางอนามัย เพื่อป้องกันโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ยังไม่ประสบผลสำเร็จ ดังการศึกษาของ จินตนา เหลืองสุวถัย (2534) พบว่า การรณรงค์ให้ใช้ถุงยางอนามัย ให้ได้ผลอย่างจริงจังนั้น ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะการใช้ถุงยางอนามัย ขึ้นกับปัจจัยหลายประการ เช่น วัยรุ่นขาดการยับยั้งชั่งใจ คุณภาพของถุงยางอนามัย การใช้อย่างถูกวิธี และการใช้อย่างต่อเนื่อง

มีประเด็นที่น่าสนใจและน่าสนใจ ที่ได้จากงานวิจัยในปัจจุบัน พบว่า วัยรุ่น มีพฤติกรรมทางเพศที่เปลี่ยนแปลงไป โดยจะมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศน้อยลง เมื่อเทียบกับการศึกษาในอดีตที่ผ่านมา กล่าวคือ ร้อยละ 22-97 ของวัยรุ่นชายในช่วง พ.ศ. 2526-2535 มีประวัติเกี่ยวข้องกับหญิงบริการทางเพศ (กิตติวุฒ เทวาทิต, 2535 ; ชลอศรี แดงเปี่ยมและประยงค์ ถิมตระกูล, 2526 ; ทวีศักดิ์ นพเกษร และคณะ, 2534 ; นฤมล รัตนไพจิตร, 2533) ในขณะที่ช่วงปี พ.ศ. 2537-2539 มีเพียงร้อยละ 10-29 เท่านั้น ที่มีประวัติเกี่ยวข้องกับหญิงบริการทางเพศ ซึ่งสาเหตุที่วัยรุ่นมีการเกี่ยวข้องกับหญิงบริการทางเพศน้อยลงเพราะมีความกลัวต่อโรคเอดส์ และหันมาสัมพันธ์กับคู่อรักแทน (กฤตยา อาชวนิจกุล และวราภรณ์ แซ่มสนิท, 2537 ; จันทร์แรม ทองศิริ, 2539)

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ปัจจัยในส่วนบุคคล

อายุ จากการศึกษาที่มีข้อสังเกตพบว่า กลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 15-16 ปี พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยวัดจากประสบการณ์ในการเคยมีเพศสัมพันธ์ พบว่าเคยมีเพศสัมพันธ์น้อยกว่าไม่เคย โดยเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 49.30 ไม่เคย ร้อยละ 50.70 แต่กลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 17-18 ปี พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยวัดจากประสบการณ์ในการเคยมีเพศสัมพันธ์เช่นกัน

พบว่าเคยมีเพศสัมพันธ์ มากกว่าไม่เคย โดยกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 17-18 ปี เคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 56.83 ไม่เคย ร้อยละ 43.71

เพศ จากการศึกษามีข้อสังเกตที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 15-16 ปี พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยวัดจากประสบการณ์เคยมีเพศสัมพันธ์ เพศหญิงเคยมีเพศสัมพันธ์ มีจำนวนมากกว่าไม่เคย โดยเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 25.35 ไม่เคย ร้อยละ 22.53 ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สุชา จันทร์อม (2529) ที่ว่าเพศหญิงจะมีความเจริญทางเพศไปสู่วุฒิภาวะที่โตกว่าเพศชาย

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

ความสัมพันธ์ในครอบครัว ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัว มีความสัมพันธ์ในครอบครัว แบบรักใคร่กันดี ร้อยละ 61.20 และส่วนใหญ่เห็นว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัว ไม่มีผลต่อคนในเรื่องเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 72.41 แต่เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์พบว่าในกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 17-18 ปี เพศกับความสัมพันธ์ในครอบครัว มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรวมทุกช่วงอายุ เพศกับความสัมพันธ์ในครอบครัว มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างถึงความเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว กับความสัมพันธ์ทางสถิติไม่ตรงกัน

ฐานะทางเศรษฐกิจ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจ ไม่มีผลต่อคนในเรื่องเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 84.70 เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ พบว่าในกลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุ เพศกับความเห็นเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของตนเองให้เกี่ยวข้องในเรื่องเพศสัมพันธ์ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ แพงเพชร เพชรวิไชย์ (2543) ที่พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจมีแนวโน้ม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ จุฑามาศ นุชนารถ (2531) ที่พบว่า นักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายมากจะมีประสบการณ์ทางเพศมากกว่านักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายน้อย

กลุ่มเพื่อน ผลจากการวิจัย พบว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างมาก โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 74.35 เห็นว่าเพื่อนเป็นผู้ชักนำให้เที่ยวสถานบันเทิงบ่อนที่สุด และ ร้อยละ 67.03 เห็นว่าเพื่อนมีผลต่อการตัดสินใจไปเที่ยวสถานบันเทิง ร้อยละ 54.10 จะปรึกษากับเพื่อนเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ทั้งจากทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่พบว่า ปัจจัยส่งเสริมพฤติกรรมทางเพศ ของวัยรุ่นที่สำคัญคือ การมีเพื่อนสนิทที่ชอบเที่ยวด้วยกัน (ชลอศรี แดงเปี่ยม, 2526) นับว่ากลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อแนวคิด ความเชื่อและค่านิยมของวัยรุ่นเป็นอย่างมาก

สถานบันเทิงเริงรมย์ จากการศึกษพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการเข้าไปในสถานบันเทิงเริงรมย์ มีส่วนกระตุ้นให้เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 59.06 ซึ่งได้สอดคล้องกับที่ สุชา จันทรเิม (2539) กล่าวว่า เนื่องจากในปัจจุบัน สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว มีอิทธิพลเหนือจิตใจและอารมณ์ของวัยรุ่น โดยเฉพาะแหล่งบันเทิงเริงรมย์ที่มีแนวโน้มมากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อวัยรุ่นมีโอกาสได้อยู่ใกล้แหล่งเริงรมย์เหล่านั้น ล้วนส่งผลให้วัยรุ่น มีความอยากรู้ อยากเห็น และอยากทดลองในสิ่งใหม่ ๆ การตัดสินใจเข้าไปในแหล่งบันเทิงเริงรมย์ อาจก่อให้เกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับที่สุพัตรา สุภาพ (2541) กล่าวว่า จากการศึกษาของนักอาชีววิทยา พบว่าอาชญากรรมมีมากในเขตเมือง โดยเป็นแหล่งอบายมุขต่าง ๆ ที่อยู่ในเขตเมือง เช่น ในที่ลับ สถานบันเทิงเริงรมย์ ซ่องการพนัน ซ่องโสเภณี สถานอาบอบนวด คอฟฟี่ชอฟ เหล่านี้ นับว่าเป็นส่วนที่ทำให้เด็กและเยาวชนเสี่ยงอยู่ไม่น้อย โดยเฉพาะสถานเริงรมย์ เพราะถึงจะรู้ว่าป็นสถานที่อบายมุข แต่ก็ป็นสิ่งที่ล่อใจ ให้เด็กและเยาวชนลุ่มหลงติดใจ ทำให้เสี่ยงต่อการเกิดโรคทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะโรคเอดส์ จากการศึกษางานสำรวจของ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2534) พบว่า นักเรียนวัยรุ่นในระดับชั้น มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ซึ่งส่วนใหญอาศัยอยู่ในหอพัก หรือบ้านพักในเมือง และการอยู่ใกล้สถานเริงรมย์ หรืออยู่ใกล้สถานบริการทางเพศ มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะโรคเอดส์ และจากการศึกษาของ จันทรเิม ทองศิริ (2539) และปวีณา สายสูง (2541) พบว่า วัยรุ่นที่มีสถานที่พักอาศัยอยู่ใกล้กับแหล่งบันเทิงเริงรมย์ มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากกว่าวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ไกลจากแหล่งบันเทิงเริงรมย์

สิ่งพิมพ์และสื่อกระตุ้นอารมณ์ จากการศึกษพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า สิ่งพิมพ์และสื่อกระตุ้นอารมณ์ มีส่วนกระตุ้นให้เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 96.34 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสื่อชนิด วีซีดี มีส่วนกระตุ้นอารมณ์ทางเพศมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจุฑารัตน์ จุลรอด และพรชัย สติธิปัญญา (2537) ที่พบว่า สิ่งพิมพ์และสื่อกระตุ้นต่าง ๆ ก็มี ส่วนกระตุ้นความรู้สึกทางเพศของวัยรุ่นด้วย และพบว่าการอ่านหนังสือลามก การดูเทปโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์ที่ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ เป็นปัจจัยที่กระตุ้นความรู้สึกทางเพศของวัยรุ่น และนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ และการศึกษาของปวีณา สายสูง (2541) พบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่ เคยเห็นสิ่งพิมพ์และสื่อกระตุ้น ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่เคยเห็นสิ่งพิมพ์และสื่อกระตุ้น มีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากกว่ากลุ่มที่ไม่เคยเห็น ดังนั้น จะเห็นได้ว่าสิ่งพิมพ์และสื่อกระตุ้นต่าง ๆ นับว่ามีอิทธิพลสำคัญอย่างยิ่งในการชักจูงให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศหลายประการ ดังได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. กระทรวงศึกษาธิการควรปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนเพศศึกษาในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เนื่องจากการให้ความรู้ในเรื่องเพศศึกษา มีความสำคัญอย่างมาก และเป็นการป้องกันปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อันจะเป็นการป้องกันปัญหาโรคเอดส์ต่อไป
2. กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข ควรจัดทำแผนร่วมกันในการเสริมสร้างทักษะชีวิต และเพิ่มพูนความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้องให้แก่เยาวชน
3. ในสถานศึกษา ควรมีการสอนเรื่องเพศศึกษาควบคู่ไปกับการเสริมสร้างทักษะชีวิตในการตัดสินใจ การปฏิเสธและการต่อรอง รวมทั้งการให้คำปรึกษาที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียน นักศึกษา มีความเข้าใจและจริงใจในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
4. ในปัจจุบันแม้จะมีกฎหมายในการควบคุมแหล่งบันเทิง สิ่งพิมพ์และสื่อกระตุ้นต่าง ๆ แต่ในความเป็นจริงยังมีผู้ที่ละเมิดกฎหมายอยู่ และเนื่องจากแหล่งบันเทิง สิ่งพิมพ์และสื่อกระตุ้นต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ รัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการตามกฎหมายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เช่น ควรมีมาตรการในการเปิด การปิดสถานบันเทิงเรีรรมย์หรือสถานบริการในประเภทเดียวกัน และควรควบคุมสื่อโฆษณา ภาพยนตร์ ละคร และการซื้อขายสื่อที่มีส่วนกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ เช่น วีซีดี วีดีโอ อย่างเข้มงวดและจริงจัง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ เมื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างและกำหนดหลักสูตร รวมทั้งการปรับปรุงแผนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อไป
2. ควรศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในระดับอื่น เช่น ในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา รวมทั้งศึกษาเปรียบเทียบ ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ความเป็นจริงของแต่ละระดับการศึกษา และของแต่ละช่วงวัยต่อไป
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบ ความแตกต่างกันของสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยของวัยรุ่นที่อยู่ใกล้และอยู่ห่างไกลจากแหล่งบันเทิง
4. ควรศึกษาเปรียบเทียบ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น ตามการพักอาศัย โดยการเปรียบเทียบการอยู่อาศัยกับครอบครัว กับการอยู่อาศัยตามหอพัก ว่ามีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่างกันหรือไม่ อย่างไร